

Prikupljanje sredstava iz EU i međunarodnih fondova za mlade

KROVNA ORGANIZACIJA
MLADIH SRBIJE

Publikacija je izrađena u okviru projekta „Iskorak“, koji sprovodi Krovna organizacija mladih Srbije, a finansira Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije

Izdavač: Krovna organizacija mladih Srbije - KOMS

Za izdavača: Jelena Milanović, Predsednica UO KOMS

Koordinator: Nenad Maletin, programski koordinator KOMS

Saradnici: Vojislav Vujić, Ana Pecarski, Neda Živanović, Srđan Mitrović, Marina Tadić, Sanda Šimić, Natalija Matunović i Maja Jovanović.

Partneri: Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije, Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije, Fondacija Tempus i EU info centar.

Канцеларија за сарадњу
са цивилним друштвом

Република Србија
ВЛАДА
Канцеларија за сарадњу са
организацијама цивилног
друштва

Република Србија
ВЛАДА
Канцеларија за
европске интеграције

Beograd, mart 2017. godine

Sadržaj

Str. 3

Uvod.....	str. 4
Program Erasmus + ...	str. 5
Program Kreativna Evropa – „Creative Europe“	str. 8
Program Evropa za građane i građanke - „Europe for Citizens“	str. 9
Programi prekoganične i transnacionalne saradnje 2014-2020.	str. 12
Međunarodni fondovi i mogućnosti finansiranja.....	str. 14
Mali podsetnik za prikupljanje sredstava.....	str. 15

Pred vama je informativna publikacija o Prikupljanju sredstava iz EU i međunarodnih fondova namenjena pre svega udruženjima mladih i udruženjima za mlade, ali i drugim organizacijama civilnog društva, koje se bave unapređenjem polažaja i kvaliteta života mladih u Srbiji.

Publikacija je izrađena u okviru projekta „Iskorak“, koji realizuje Krovna organizacija mladih Srbije (KOMS), a finansira Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije. Projekat teži da ojača postojeće strukture u omladinskom sektoru i uspostavi okvire za dalje povezivanje svih aktera kroz principe i vrednosti KOMS-a. Krajnji cilj projekta jeste uspostavljanje održivih rešenja, kao i međusektorskih i međuresornih programa u oblastima aktivnog učešća, zapošljavanja i preduzetništva i bezbednosti mladih. Očekivani efekti će biti veća povezanost subjekata omladinske politike i ojačani kapaciteti mladih i omladinskih organizacija da se bave politikama na svim nivoima, lokalnom, nacionalnom i međunarodnom. To će doprineti daljem razvijanju omladinske politike i boljem položaju mladih u Srbiji.

U okviru projekta „Iskorak“ razvijen je posebni program koji ima za cilj podizanje kapaciteta udruženja građana, odnosno informisanje i edukaciju udruženja za prikupljanje sredstava iz EU i drugih međunarodnih fondova. Program je kreiran i realizovan u saradnji sa EU info centrom Beograd i kontakt tačkama, odnosno nosiocima evropskih fondova i programa u Srbiji. Ovim programom želimo da podstaknemo održivost organizacija, kao i povećanje prilika za finansiranje aktivnosti za mlade iz dostupnih fondova i programa, a koji se nedovoljno koriste, kroz organizaciju informativnih i edukativnih sadržaja „Info dan“, koji su održani tokom programa i to:

- 30. 01. 2017. godine u 12h, Novi Sad, EU info kutak
- 31. 01. 2017. godine u 12h Beograd, EU info centar
- 01. 02. 2017. godine u 12h Niš, EU info kutak

Posebnu zahvalnost za izradu ove publikacije dugujemo našim partnerima i saradnicima:

- **EU info centar:** Aleksandar Jovanović EU info centar Beograd; Danijela Vučić, EU info point Niš i Milisav Milinković, EU info point Novi Sad
- **Trenerska baza Krovne organizacije mladih Srbije:** Vojislav Vujić, Ana Pecarski i Neda Živanović.
- **Fondacija Tempus:** Srđan Mitrović, koordinator
- **Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije:** kontakt institucija za program Evropa za građane i građanke: Marina Tadić
- **Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije:** Sanda Šimić, pomoćnik direktora, Sektor za programe prekogranične i transnacionalne saradnje; Natalija Matunović, rukovodilac Grupe za programe prekogranične saradnje sa zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU; i Maja Jovanović, ekspert za upravljanje projektima, Lokalna kancelarija Zajedničkog tehničkog sekretarijata Interreg IPA programa Bugarska-Srbija

Stavovi izraženi u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost autora i ne predstavljaju nužno zvanični stav Ministarstva omladine i sporta Republike Srbije i ostalih partnera uključenih u izradu ove publikacije.

Program Erasmus +

Erasmus+ je program Evropske unije koji obezbeđuje finansiranje projekata za saradnju u tri oblasti: obrazovanje, mlađi i sport.

Erasmus+

Str. 5

Erasmus+ pruža podršku unapređivanju svih nivoa obrazovanja, jačanju veza između formalnog, neformalnog i informalnog učenja, osnaživanju veze obrazovanja sa svetom rada, stvaranju dodatnih vrednosti za evropski prostor obrazovanja, kao i povezivanju zemalja članica u definisanju obrazovnih politika. Kroz omladinsku komponentu programa organizacije i institucije, kao i drugi akteri aktivni u polju rada sa mlađima, imaju mogućnost da uključe mlađe (13–30 godina) u programe transnacionalne mobilnosti, koji pružaju prilike za neformalno obrazovanje i učenje u kontekstu omladinskog rada. Ove aktivnosti podstiču razvoj kompetencija i veština, aktivnu participaciju u društvu i na tržištu rada, interkulturalno učenje i solidarnost kod mlađih osoba, uključujući i mlađe sa smanjenim mogućnostima. Program podstiče razvoj i unapređivanje omladinskog rada, povećanje kompetencija omladinskih radnika, kao i saradnju organizacija i institucija koje rade sa mlađima sa drugim sektorima i donosiocima odluka.

Organizacije, institucije i drugi akteri koji imaju mogućnost da učestvuju u svim aktivnostima i projektima programa Erasmus+ moraju da pripadaju tzv. programskim zemljama (zemlje Evropske unije, kao i Island, Norveška, Lihtenštajn, Makedonija i Turska), dok su pojedini delovi programa otvoreni i za učesnike iz tzv. partnerskih zemalja (prvenstveno zemlje u susedstvu EU, ali i zemlje iz celog sveta – Srbija pripada Regionu 1 – Zapadni Balkan). Tokom 2016. godine započete su pripremne mere za punopravno učešće Srbije u programu Erasmus+. Republika Srbija će još neko vreme imati status partnerske zemlje i ograničeno koristiti mogućnosti programa.

Karakteristike programa

Mlađi su u u Erasmus+ će trajati u periodu od 2014. do 2020. godine. Ukupna sredstva namenjena Programu, za ceo period, iznose 14,7 milijardi evra, dok je izdvajanje za omladinsku komponentu programa 10% od ukupnog budžeta Programa tj. 1,47 milijardi evra.

U kontekstu programa Erasmus+ su pojedinci između 13 i 30 godina starosti. Ohrabruje se učešće mlađih sa smanjenim mogućnostima (*Young people with fewer opportunities*). To su mlađi koji su u odnosu na svoje vršnjake u manje povoljnoj situaciji zbog:

- socijalnih (veroispovest, etnička pripadnost, seksualno opredeljenje, mlađi bez roditelja, zavisnici),
- ekonomskih (niži životni standard, siromaštvo),
- zdravstvenih (hronična oboljenja),
- geografskih (zabačene, napuštene, seoske sredine),
- kulturnih (imigranti, izbeglice, manjinske grupacije),
- obrazovnih (mladi sa poteškoćama u učenju, nekvalifikovane osobe, mlađi koji su prekinuli školovanje),
- invaliditeta (mentalnog, fizičkog, senzornog)
- ili drugih razloga.

Erasmus+ program u oblasti mlađih čine tri ključne aktivnosti (KA), kroz koje su dostupne različite vrste projekata.

Ključna aktivnost 1: Mobilnost pojedinaca fokusira se na omogućavanje pojedincima da poboljšaju svoje veštine, povećaju zapošljivost i upoznaju se o različitim kulturama. Kroz KA1 mogu se organizovati omladinske razmene, aktivnosti mobilnosti omladinskih radnika, kao i volontiranje u okviru Evropskog

volonterskog servisa. Akteri iz Srbije su u jednom pozivu za predaju projekata mogli da u ograničenom kapacitetu podnesu prijave za projekte Omladinskih razmena i Evropskog volonterskog servisa.

Ključna aktivnost 2: Ovom akcijom se podstiče transnacionalna **saradnja za inovaciju i razmenu dobrih praksi** između organizacija i institucija iz različitih zemalja, kao i iz različitih društvenih sektora. U okviru podakcije Izgradnja kapaciteta, kao i posebne budžetske linije Omladinski prozor za Zapadni Balkan, organizacije i institucije iz Srbije mogu biti partneri ali i podnosioci projekata. Pored toga, organizacije i institucije iz Srbije mogu biti partneri na projektima u okviru podakcije Strateška partnerstva ukoliko njihovo učešće donosi dodatnu vrednost projektu.

Ključna aktivnost 3: Podrška reformama politika podržava aktivnosti čiji je cilj modernizacija sistema obrazovanja i obuka. Akteri iz Srbije mogu biti partneri na projektima koji omogućavaju strukturisani dijalog između mlađih i donosilaca odluka.

Ko može da učestvuje?

- Organizacije i institucije koje rade sa mlađima mogu biti podnosioci ili partneri na različitim vrstama projekata.
- Mladi 13–30 godina mogu da učestvuju kao pojedinci u međunarodnim omladinskim razmenama i Evropskom volonterskom servisu.
- Omladinski radnici mogu da učestvuju u aktivnostima treninga i umrežavanja, kao i u projektima izgradnje kapaciteta.

Šta može da se organizuje?

Omladinske razmene nude organizacijama i institucijama iz Srbije mogućnost da razmenjuju mlađe (13–30 godina) sa organizacijama i institucijama iz partnerskih zemalja. Mladi iz najmanje dve različite zemlje imaju priliku da se susretnu i provedu zajedno između 5 dana i 21 dan (izuzimajući vreme putovanja do i od odredišta). Tokom trajanja razmene učesnici prolaze program (mešavinu radionica, iskustvenih vežbi, debata, simulacija, aktivnosti na otvorenom prostoru, i dr.). Nacionalne grupe se sastoje od najmanje četiri učesnika i jednog omladinskog lidera.

Evropski volonterski servis omogućava organizacijama i institucijama iz Srbije da šalju ili primaju mlađe volontere (17–30 godina), koji u periodu do 12 meseci organizovano, celodnevno, neplaćeno volontiraju u stranoj zemlji. Mladi se ovim putem uključuju u svakodnevni život organizacija koje ih prihvataju kao volontere, baveći se značajnim temama za lokalnu zajednicu. Organizacije i institucije iz Srbije mogu uključiti strane volontere u svoj rad ili pomagati mlađima iz Srbije pri odlasku na volontiranje u inostranstvo.

Mobilnost omladinskih radnika ima za cilj da se, kroz organizaciju transnacionalnih/međunarodnih aktivnosti, unaprede postojeće i razviju nove kompetencije (znanja, veština i stavovi) pojedinaca, organizacija, institucija i drugih aktera koji rade sa mlađima. Treninzi i umrežavanje omladinskih radnika omogućavaju profesionalno usavršavanje omladinskih radnika, kroz implementaciju transnacionalnih/međunarodnih aktivnosti poput: međunarodnih seminara, treninga, događaja za uspostavljanje kontakata i saradnje, studijskih poseta, kao i prakse, tj. praćenja rada organizacije iz inostranstva, koja je aktivna na polju rada sa mlađima. Ovi projekti mogu trajati od **2 dana do 2 meseca** (izuzimajući vreme putovanja do i od odredišta). Na ovim aktivnostima nema uzrasnih ograničenja za učesnike.

Izgradnja kapaciteta u oblasti rada sa mlađima kroz posebnu programsku i budžetsku liniju – **Omladinski prozor za Zapadni Balkan** – podržava projekte čiji je cilj da podstiču i unapređuju saradnju aktera iz programskih zemalja sa organizacijama i institucijama iz zemalja Zapadnog Balkana. Organizacije i institucije iz Srbije mogu biti partneri ali i podnosioci projekata za izgradnju kapaciteta. Ovi projekti moraju uključivati barem jednu aktivnost izgradnje kapaciteta, a mogu biti organizovane i

aktivnosti mobilnosti (Omladinske razmene, Evropski volonterski servis ili Mobilnost omladinskih radnika).

Kako podneti predlog projekta?

Informacije o aktuelnim konkursima u okviru omladinske komponente programa Erasmus+ možete pronaći na internet prezentaciji Fondacije Tempus namenjanoj mladima, www.erasmusplus.rs (crveni deo sajta).

Str. 7

Nosilac programa

Fondacija Tempus je osnovana 2002. godine, radi omogućavanja učešća Republike Srbije u Tempus programu, čiji je cilj podrška unapređenju visokog obrazovanja. Od tada je Fondacija Tempus postepeno postajala odgovorna i za druge programe EU, kao što su Erasmus Mundus i Program za celoživotno učenje. Od 2014. je nadležna za sprovođenje komponente obrazovanja u okviru velikog programa Erasmus+ za obrazovanje, mlade i sport. Nakon što su u julu 2016. godine započete pripremne mere za punopravno učešće Srbije u ovom programu, Fondacija Tempus je postala zadužena i za sprovođenje omladinske komponente ovog programa. Pored svih ovih aktivnosti vezanih za program Erasmus+, Fondacija Tempus je od 2015. i kancelarija zadužena za sprovođenje programa CEEPUS, srednjeevropskog programa za razmenu studenata i nastavnog osoblja.

Fondacija Tempus primarno sarađuje sa obrazovnim i omladinskim institucijama i pruža podršku svim organizacijama u vezi sa konkursanjem za projekte. Osim toga, Fondacija pruža podršku i pojedincima kroz veliki broj aktivnosti.

Fondacija Tempus - Grupa za mlade
Ruže Jovanović 27a, Beograd
Telefon: 011 3342 430
youth@tempus.ac.rs
www.erasmusplus.rs

Program Kreativna Evropa - Creative Europe

Str. 8

Kreativna Evropa je program u okviru Evropske komisije za podršku sektorima za kulturu i medije.

Kreativna Evropa se nadovezuje na prethodne programe Kultura i MEDIJI, i sa budžetom od 1,46 milijardi evra podržava:

Creative
Europe

- Inicijative sektora za kulturu, poput onih koji promovišu prekograničnu saradnju, platforme, umrežavanje i književno prevođenje;
- Inicijative audiovizuelnog sektora, kao što su one koje promovišu razvoj, distribuciju ili pristup audiovizuelnim delima;
- Međusektorsku saradnju, uključujući Program za garancije i međudržavnu saradnju.

Potprogrami

Program se sastoji od dva potprograma:

- Kultura, za promociju sektora kulture, i
- MEDIJI za podršku audiovizuelnom sektoru. Rezultati se objavljaju na platformi za informisanje Kreativna Evropa.

Teme

- Kreativne industrije
- Mobilnost
- Razvoj publike

Nosilac programa

Desk Kreativna Evropa Srbija je implementaciono telo programa Kreativna Evropa, oformljeno u okviru Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije.

Zadatak Deska je pružanje podrške ustanovama kulture i organizacijama civilnog društva u Republici Srbiji koje žele da obezbede učešće u programu Kreativna Evropa. Desk Kreativna Evropa Srbija implementira potprogram Kultura, koji funkcioniše u okviru programa Kreativna Evropa.

Desk Kreativna Evropa Srbija
Vlajkovićeva 3, 11.000 Beograd
Telefon: 011 3398 911
kreativnaevropa@kultura.gov.rs
www.kreativnaevropa.rs

Kultura desk Srbija
Desk Kreativna Evropa Srbija

Republika Srbija
Ministarstvo kulture i informisanja

Program Evropa za građane i građanke – „Europe for Citizens“

„Program Evropa za građane i građanke“ je program EU posvećen promociji zajedničke evropske istorije i jačanju učešća građana i građanki u svim vidovima života Zajednice. Ovaj program je centralizovan i za njega su nadležni Generalni direktorat Evropske komisije za migracije i unutrašnje poslove (DG Home [>>>](#)) i Izvršna agencija za obrazovne, audio-vizuelne i kulturne politike – Education, Audiovisual & Culture Executive Agency (EACEA [>>>](#)) sa sedištem u Briselu. Ukupan budžet programa za period od 2014. do 2020. godine je 185 468 000 evra. Program je otvoren za sve članice EU, kao i za ostale države koje imaju potpisani međunarodnu sporazum (države kandidati i potencijalni kandidati, države članice EFTA). Pored Srbije, iz regiona učestvuju Hrvatska i Slovenija (kao države članice), kao i Albanija, Crna Gora, Makedonija, Bosna i Hercegovina.

Str. 9

Republika Srbija učestvuje u programu Evropa za građane i građanke (EFC) od 2012. godine, na osnovu Međunarodnog sporazuma između Evropske komisije i Vlade Republike Srbije, potписанog u oktobru 2014. godine. Republike Srbije plaća godišnji finansijski doprinos za učešće u programu EFC, koji iznosi 55 000 evra. Tokom prethodne 4 godine, u okviru programa EFC svoje predloge projekata podnelo je preko 200 domaćih organizacija civilnog društva, jedinica lokalne samouprave, obrazovnih i kulturnih ustanova. Ukupna vrednost do sada odobrenih projekata sa nosiocima iz Srbije prevaziđa 1,5 miliona evra. Preko 230 domaćih aktera uspostavilo je partnerstva sa kolegama širom Evrope.

Nacionalna kontakt tačka za program EFC je Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije [>>>](#). Kancelarija promoviše program EFC, organizuje info sesije, radionice i konferencije. Takođe, pruža podršku zainteresovanim u pripremi projektne aplikacije i pomoći u pronalaženju partnera u drugim državam učesnicama programa EFC.

Opšti ciljevi programa

1. Doprinos razumevanju Evropske unije, njene istorije i različitosti;
2. Promovisanje evropskog građanstva i unapređenje građanskog i demokratskog učešća na nivou EU

Karakteristike i struktura programa

Struktura Programa:

- Poglavlje 1 – Evropsko sećanje
Poglavlje 2 – Demokratski angažman i građansko učešće
- Mera 2.1 Bratimljenje gradova
  - Mera 2.2 Mreže gradova
  - Mera 2.3 Projekti organizacija civilnog društva

Poglavlje 1: Evropsko sećanje

- Projekti koji se odnose na uzroke totalitarnih režima u savremenoj evropskoj istoriji (posebno, ali ne isključivo, nacizam koji je doveo do Holokausta, fašizam, staljinizam i totalitarne komunističke režime) i koji odaju počast žrtvama njihovih zločina.
- Projekti koji se tiču drugih značajnih momenata u novijoj evropskoj istoriji. Posebno aktivnosti koje ohrabruju toleranciju, uzajamno razumevanje, interkulturni dijalog i pomirenje kao sredstva prevazilaženja prošlosti i izgradnje budućnosti. Poseban akcenat se stavlja na mlađe generacije.

Prioriteti za period od 2016 do 2020

1. Civilno društvo i građansko učešće u totalitarnim režimima
2. Ostrakizam i gubljenje državljanstva pod totalitarnim režimima – lekcije za savremeni trenutak
3. Demokratska tranzicija i pristupanje EU
4. Komemoracija značajnih istorijskih događaja iz skorašnje evropske istorije

*Za svaku godinu od 2016. do 2020. izabrani su značajni istorijski događaji koji će biti u fokusu ovog prioriteta:

2016. godina:

- 1936. Početak Španskog građanskog rata
- 1956. Politička i društvena mobilizacija u centralnoj Evropi
- 1991. Početak rata u bivšoj Jugoslaviji
- 1951. Usvajanje Konvencije UN o statusu izbeglica

2017. godina:

- 1917. Društvena i politička revolucija, pad imperija i uticaj na evropsko političko i istorijsko okruženje
- 1957. Rimski ugovor i nastanak Evropske ekonomske zajednice

2018. godina:

- 1918. Kraj Prvog svetskog rata
- 1938/1939 Početak Drugog svetskog rata
- 1948. Početak Hladnog rata
- 1948. Haška konferencija i integracija Evrope
- 1968. Studenstki protesti i pokreti za građanska prava, invazija na Čehoslovačku

2019. godina:

- 1979. Evropski parlamentarni izbori
- 1989. Demokratske revolucije u Centralnoj i Istočnoj Evropi i pad Berlinskog zida

2020. godina:

- 1950. Šumanova deklaracija
- 1990. Ujedinjene Nemačke
- 2000. Evropska konvencija o ljudskim pravima

Poglavlje 2: Demokratski angažman i građansko učešće

- Projekti koji se odnose na građansko učešće u najširem smislu, sa posebnim fokusom na aktivnosti u direktnoj vezi sa EU politikama
- Projekti koji stvaraju mogućnosti za jačanje međusobnog poverenja, društvenog angažovanja i volonterstva
- Projekti koji spajaju širok krug građana i građanki povodom tema koje su u skladu sa ciljevima Programa

Prioriteti za period od 2016. do 2020

1. Razumevanje i debata o evroskepticizmu
2. Solidarnost u vremenu krize
3. Borba protiv „stigmatizacije“ migranata i jačanje međukulturalnog dijaloga i međusobnog razumevanja
4. Debata o budućnosti Evrope

Potencijalni učesnici

- Organizacije civilnog društva
- Jedinice lokalne i regionalne samouprave
- Fondacije
- Udruženja i mreže udruženja
- Evropske mreže i krovne organizacije
- Obrazovne, istraživačke i kulturne institucije
- Sindikati
- Organizacije koje se bave istraživanjima evropskih javnih politika (think tanks) itd.

Str. 11

Važne karakteristike programa

- Transnacionalnost i lokalna dimenzija projekata
- Promocija međukulturalnog dijaloga
- Negovanje kulture volontiranja kao izraza aktivnog evropskog građanstva
- Evropska dimenzija projekata i promocija evropskih vrednosti
- Partnerstvo između različitih aktera, sektora, država...

Prijavljivanje projekata

1. mart - za podnošenje projekata su otvorena sledeća poglavlja i mere:

Poglavlje 1. Evropsko sećanje;

Poglavlje 2 : Mera 2.1 Bratimljenje gradova,

Mera 2.2 Mreže gradova i

Mera 2.3 Projekti organizacija civilnog društva

1. septembar - za podnošenje projekata su otvorena sledeće mere:

Poglavlje 2 : Mera 2.1 Bratimljenje gradova,

Mera 2.2 Mreže gradova

Kontakt institucija za program

Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom
Vlade Republike Srbije
www.civilnodrustvo.gov.rs
marina.tadic@civilnodrustvo.gov.rs
europeforcitizens@civilnodrustvo.gov.rs
FB: <https://www.facebook.com/EFCrs/>
Tel: +381 11 31 30 968

Канцеларија за сарадњу
са цивилним друштвом

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje 2014-2020.

Str. 12

Programi prekogranične, transnacionalne i međuregionalne saradnje između država članica Evropske unije, koji se od 2007. godine nazivaju Programima teritorijalne saradnje, u EU su počeli da se sprovode 1990. godine, a u Srbiji, kroz tzv. „susedske programe” od 2004. godine.

Ovi programi važni su državljanima EU za razvoj njihovih lokalnih i regionalnih zajednica. Međutim, značaj prekogranične i teritorijalne saradnje za države koje su u procesu pristupanja EU je neprocenjiv.

Za građane Srbije, taj doprinos se ne meri samo u novcu - korisnici su dobili priliku da kroz projekte koje su sprovodili sa svojim susedima reše zajedničke probleme, podstaknu društveni i ekonomski razvoj i zapošljavanje, steknu iskustvo u korišćenju sredstava Evropske unije i u ispunjavanju i dostizanju evropskih standarda, što kao krajnju potvrdu ima širenje ideja i vrednosti koje dele sa zemljama članicama Unije.

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje čine okvir za finansiranje saradnje lokalnih i regionalnih institucija, univerziteta i istraživačkih institucija, organizacija civilnog društva, komora, udruženja, asocijacije, sportskih društava, zdravstvenih i prosvetnih institucija, kulturnih ustanova, socijalne zaštite itd.

Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije, preko Sektora za programe prekogranične i transnacionalne saradnje, sprovodi ove programe u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Republici Srbiji i vladama zemalja koje učestvuju u njima. U tome joj pomažu i sekretarijati programa i njihove antene koji su osnovani zajednički sa zemljama partnerima. U našoj zemlji nalaze se u područjima obuhvaćenim svakim pojedinačnim programom: u Subotici, Vršcu, Nišu, Prijepolju, Beogradu, Užicu i Sremskoj Mitrovici.

U finansijskom periodu (perspektivi) 2014–2020. godina, Srbija učestvuje u devet programa prekogranične i transnacionalne saradnje, i to:

1. Mađarska–Srbija
2. Rumunija–Srbija
3. Bugarska–Srbija
4. Hrvatska–Srbija
5. Srbija–Bosna i Hercegovina
6. Srbija–Crna Gora
7. Srbija – Makedonija
8. Jadransko–jonski transnacionalni program i
9. Transnacionalni program Dunav.

Sprovođenje programa

Osnova za sprovođenje programa prekogranične i transnacionalne saradnje je operativni program ili programski dokument, koji se sastoji iz: analize teritorije obuhvaćene programom, izazova sa kojima se ta teritorija suočava i analize – predloga koji od tih izazova mogu da se prevaziđu kroz saradnju sa institucijama iz delova drugih država obuhvaćenih programom.

Prijavljanje projekata

Projekte mogu da podnesu sve neprofitne institucije (npr. ministarstva, organi pokrajinske vlade i lokalne samouprave, javna preduzeća, univerziteti, škole, bolnice, agencije, udruženja, komore, organizacije civilnog društva itd.) koje su registrovane na teritoriji obuhvaćenoj programom, sa pojedinim izuzecima. Svaki vodeći partner u projektu mora da ima bar jednog projektnog partnera u susednoj zemlji. Uslovi za prijavljivanje, procedura i sadržaj prijavnog paketa dokumenata su javno dostupni, a Zajednički sekretarijati, u saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije Vlade Republike Srbije, organizuju radionice za pripremu projekata.

Prekogranična i transtacionalna saradnja u Srbiji u brojkama

- od 2004. do 2014. (KARDS i IPA), podneto je više od 3500 predloga projekata
- finansirano više od 800 projekata koje je sprovodilo više od 500 organizacija iz Republike Srbije
- objavljeno 35 javnih konkursa za prikupljanje predloga projekata
- ugovorenih više od 91 miliona evra
- svakih 100 evra potrošenih za prekograničnu saradnju privuče dodatnih 165 evra

Kroz realizovane projekte deca iz pograničnih delova Srbije i susednih zemalja takmičila su se u odbojci, džudou i fudbalu, opremane su bolnice, škole, vrtići, zoološki vrtovi, renovirane su crkve, sarađivale su službe za zajedničko reagovanje u vanrednim situacijama i u borbi protiv trgovine narkoticima, građeni granični prelazi, fabrike za prečišćavanje otpadnih voda, biciklističke staze, organizovani su koncerti, biciklističke trke, regate, ugrožene grupe su dobile novi podsticaj i veru u bolje sutra. Time se ostvarije cilj prekogranične i transnacionalne saradnje da doprinosi stvaranju uslova za kvalitetniji život građana širom Evrope.

U okviru finansijske perspektive 2014-2020. Republici Srbiji je dostupno 284 miliona evra EU sredstava za sprovođenje sedam programa prekogranične i dva programa transnacionalne saradnje.

Nositelj programa

KANCELARIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE VLADE REPUBLIKE SRBIJE

Sektor za programe prekogranične i transnacionalne saradnje

Nemanjina 34, 11 000 Beograd, SRBIJA

Telefon: +381 11 3061 100

e-mail: cbc@gov.rs

www.seio.gov.rs

www.evropa.gov.rs

Република Србија

Влада

Канцеларија за европске интеграције

Republic of Serbia

Government

European Integration Office

Međunarodni fondovi i mogućnosti finansiranja

Ovo poglavlje prikazuje druge međunarodne fondove i prilike za finansiranje, odnosno ko su međunarodni donatori u Srbiji, prema oblastima delovanja i to: Socijalna prava i zaštita najugroženijih, prava manjina, filantropija; Kultura; Preduzetništvo; Demokratizacija, vladavina prava; i Ekologija:

Str. 14

Socijalna prava i zaštita najugroženijih, prava manjina, filantropija

- Japanska ambasada (program za pomoć najugroženijima. Do sada u Srbiji odobreno 11 donacija);
- Fond braće Rokfeler (filantropija, institucionalni grantovi);
- Frida – fond mladih feministica/feministkinja (mlade žene i trans osobe);
- Fond za hitne akcije (žene i trans-osobe);
- Fondacija SHL (mladi, regionalna saradnja);
- Globalni fond za žene (žene);
- Fond za obrazovanje Roma (obrazovanje);
- Branitelji građanskih prava (prava manjina);
- Ekumenska ženska inicijativa (žene);
- Međunarodni centar Olaf Palme (radnička prava i marginalizovane grupe);

Kultura

- Japanska fondacija 2017-2018 (programi kulturno-umetničke i intelektualne razmene);
- Erste fondacija (programi kulturne razmene, podrška kulturnim sadržajima);
- Fondacija SHL (mladi, regionalna saradnja);

Preduzetništvo

- Erste fondacija (socijalno preduzetništvo);
- Norveška ambasada (mladi);

Demokratizacija, vladavina prava

- Erste fondacija (jačanje lokalnih zajednica);
- Fond braće Rokfeler (demokratizacija, sloboda medija, institucionalni grantovi);
- Fondacija SHL (mladi, regionalna saradnja);
- Globalni fond za demokratiju (demokratizacija);
- Norveška ambasada (demokratizacija, participacija, vladavina prava);
- Holandska ambasada – MATRA program (pravosuđe, ljudska prava, demokratizacija);
- Američka ambasada (demokratizacija, participacija);
- Balkanski fond za demokratiju (demokratizacija);
- Evropski fond za Balkan (istraživanje, regionalna saradnja);
- UNDEF (demokratizacija, sloboda medija);
- Fondacija Robert Boš (sloboda medija, regionalna saradnja, demokratizacija);
- Nemačka agencija za razvojnu saradnju – GIZ (EU integracije, reforme državne uprave);
- Institut za otvoreno društvo (istraživanja);
- Višegrad fond (regionalna saradnja);
- Nacionalna fondacija za demokratiju – NED (demokratizacija);

Ekologija

- Alert fond (mali grantovi, ali brz odgovor);
- Fond braće Rokfeler (održivi razvoj, institucionalni grantovi);
- Norveška ambasada (održivi razvoj);
- Globalni fond Japana za životnu sredinu (održivi razvoj);
- Green action (pametni gradovi, održivi razvoj);

Mali podsetnik za prikupljanje sredstava

Str. 15

Kako bi na pravi način isplanirali prikupljanje sredstava, prilikom izbora fondova vodite računa o sledećim napomenama i postavljajte pitanja: Ko smo mi i šta radimo?. Ova lista pitanja vam može pomoći u tome:

- Organizacija civilnog društva, lokalna samouprava, obrazovna institucija...?
- Čime se bavimo i šta je cilj naših aktivnosti?
- Ko nam je ciljna grupa?
- Šta želimo da postignemo ovim konkretnim projektom?
- U kojem vremenskom intervalu želimo to da postignemo?
- Koliko nam je sredstava potrebno i čime već raspolažemo?
- Ko su nam trenutni i potencijalni partneri?

Ne zaboravite na najvažnije stvari prilikom prikupljanja sredstava:

- Prepoznajte svoje partnere;
- Raspitajte se o prethodnim iskustvima organizacija civilnog društva u prikupljanju sredstava u toj oblasti;
- Kontaktirajte organizacije sa kojima biste želeli da sarađujete;
- Kontaktirajte potencijalne donatore;
- Sastanite se sa potencijalnim partnerima i predstavite svoju ideju;
- Raspitajte se o mogućnostima i rokovima, kao i o planovima donatora za naredni period;

**Publikacija je izrađena u okviru projekta „Iskorak“,
koji sprovodi Krovna organizacija mladih Srbije,
a finansira Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije**

